

OSOWIACZEK

Miesięcznik Przedszkola nr 87 w Gdańsku – Osowej nr 182 1 październik 2024 r.
KONTAKT: tel. (58) 554-55-88

e-mail: sekretariat@p87.edu.gdansk.pl

strona internetowa: <https://p87.edu.gdansk.pl>

NASZ KALENDARZ

14.10 - Dzień Edukacji Narodowej

Dzieci wezmą udział we wspólnej uroczystości, która odbędzie się w przedszkolu z okazji święta pracowników przedszkola.

15.10 - Dzień Mycia Rąk

Święto, przy okazji którego podkreślamy ogromne znaczenie prawidłowej higieny mycia rąk wodą i mydłem

21.10 - Światowy Dzień Kartofla

„Kartofel niejedno ma imię” – w tym dniu ziemniak w przedszkolu będzie występował w roli głównej

ATRAKCJE DLA DZIECI

03.10 - Spotkanie z Panią Jesienią

To tradycyjna wycieczka w poszukiwaniu leśnych skarbów. Dzieci przychodzą do przedszkola tego dnia w odpowiednim ubraniu oraz przynoszą ze sobą koszyk, do którego pozbierają znalezione w lesie dary jesieni.

22.10 - Jesienne Gry i Zabawy

Dzień jesiennych zabaw przy akompaniamencie muzyki. Prosimy o przebranie dzieci w stroje o tematyce jesienniej.

25.10 - Magia słów - spotkanie z teatrem.

CIEPŁE UBRANIA

Prosimy wszystkich Rodziców, aby pamiętali

o pozostawieniu w szatni kompletu ubrań na zmianę dla swojego dziecka (w razie zabrudzenia, zamoczenia) oraz cieplejszych ubrań do zakładania na czas pobytu w ogrodzie przedszkolnym.

OPŁATY ZA PRZEDSZKOLE

SZANOWNI RODZICE

Przypominamy, że w przedszkolu obowiązuje elektroniczny system ewidencji pobytu dziecka w placówce. System dokładnie rejestruje czas pobytu dziecka w przedszkolu za pomocą rejestratora kart zbliżeniowych.

Używanie przez Państwa kart zbliżeniowych pozwoli Państwu zminimalizować koszt pobytu dziecka w przedszkolu.

Elektroniczny system ewidencji ma również wpływ na bezpieczną i sprawną organizację pracy przedszkola.

Dotyczy wszystkich grup przedszkolnych - również grup najstarszych "ZERÓWEK"

WSPÓŁPRACA ZE SPECJALISTAMI

Aby jak najlepiej wspierać rozwój Państwa dzieci, w naszej placówce specjaliści realizują wiele programów ogólnopolskich oraz innowacji pedagogicznych, m. in:

1. Sensoryczna zabawa zmysły udoskonalona: ma na celu wspieranie procesów integracji sensorycznej.
2. Uwaga, nasza siła, wielka moc- wspieranie mechanizmów samoregulacji, wyciszenia, koncentracji.
3. Sensoryka dla Elfika – zajęcia wspierające rozwój mowy oraz integracji sensorycznej.

AKCJA CHARYTATYWNA

WSPIERAMY POWODZIAN

Dyrekcja przedszkola składa podziękowania Rodzicom za udział w akcji charytatywnej wspierającej osoby znajdujące się w trudnej sytuacji po przejściu powodzi. Zebraliśmy **1548,95 zł**, które zostały przekazane na pomoc potrzebującym

Zbieraj kasztana dla bohatera Jana

Wielka zbiórka kasztanów dla Jasia!
Już po raz 5-ty zapraszamy Was do drużyny bohatera.

Zbierz jak najwięcej kasztanów i zaniś je do 11.10.2024 do punktów zbiórki.

Celem zbiórki jest zebranie kasztanów, które sfinansują przeszczep komórek macierzystych i rehabilitację dla Jasia.

Aby nam się to udało potrzebujemy zebrać 40 000 kg kasztanów. Bez Ciebie nie damy rady!

Więcej informacji o tegorocznej akcji i Jasiu znajdziecie na stronie.

tataiwataha@gmail.com

PRZYPROWADZANIE DZIECI DO PRZEDSZKOLA

PROSZĘ

PRZYPROWADZAĆ DZIECI DO PRZEDSZKOLA DO GODZINY 08:30
Późniejsze przyprowadzanie dzieci do przedszkola skutkuje dezorganizacją pracy placówki i wprowadza dzieci w niepotrzebny stres.

Więcej informacji

<https://p87.edu.gdansk.pl>

Październik

miesiącem świadomości
sensorycznej

Rodzicu!

Jeśli Twoje dziecko wykazuje trudności
z rozwojem zmysłów
- zapraszam na konsultacje.

Jamruszka Lucyna
pedagog specjalny, terapeuta metody SI

Rola integracji sensorycznej w rozwoju dziecka

Czym jest integracja sensoryczna i jaki ma wpływ na rozwój dziecka?

Integracja sensoryczna, jest terminem opisującym proces scalania przez układ nerwowy wrażeń zmysłowych odbieranych przez ciało, umożliwiający organizmowi odpowiednie reagowanie¹. Zmysły dostarczają nam informacji, których potrzebujemy, by funkcjonować. Pierwszym zadaniem zmysłów jest pomóc nam przetrwać. Drugim- po zapewnieniu nam bezpieczeństwa- pomóc nauczyć się, jak być aktywnymi, kreatywnymi istotami. Zmysły dostarczają informacji z zewnątrz (dotyk, wzrok, słuch, smak, węch), jak i z wewnątrz (zmysł przedsionkowy- ucho wewnętrzne, proprioceptywny – mięśnie i stawy, interocepcja- narządy wewnętrzne,).

Jak wynika z teorii i założeń integracji sensorycznej rozwój m.in. zdolności uczenia się, mowy, percepcji słuchowej, wzrokowej, koordynacji ruchowej, poczucia bezpieczeństwa grawitacyjnego, sfery emocjonalnej u dzieci związany jest z rozwojem sensomotorycznym. Zgadzam się z twierdzeniem twórczyni metody, dr Ayres, która zaznacza, że uczenie się jest funkcją układu nerwowego. „Ponad 80 % układu nerwowego zaangażowane jest w przetwarzanie bądź organizowanie sensorycznych informacji wejściowych co sprawia, że mózg jest przede wszystkim urządzeniem przetwarzania sensorycznego”² Im bardziej układy sensoryczne ze sobą współpracują, tym lepiej odbywa się proces nauki. Mózg funkcjonuje jako jedna całość. Każda część układu nerwowego ma do wypełnienia określone zadania, ale jednocześnie jest zależna i współzależna od innych. Uczenie się jest funkcją wszystkich czynności układu nerwowego i całościowego działania mózgu.³

Ayres podkreśla znaczenie układów dotykowego (informacje płynące ze skóry), przedsionkowego (zwanego zmysłem równowagi) i proprioceptywnego (czucie głębokie, czyli czucie własnego ciała), które umożliwiają poczucie siebie w świecie. Te trzy zmysły, mają fundamentalne znaczenie dla funkcjonowania i prawidłowego rozwoju dziecka. Kiedy działają sprawnie, dziecko kieruje swoje oczy, uszy i uwagę na świat⁴ Ich prawidłowa integracja wraz z układem smaku i węchu stanowi podstawę funkcjonowania zmysłów wyższego rzędu czyli wzroku, słuchu oraz złożonych umiejętności.⁵

---

¹V. Maas, *Uczenie się przez zmysły*, Gdańsk 2016, Wydawnictwo Harmonia, s.18

²A.Jean Ayres, *Dziecko a integracja sensoryczna*, Gdańsk 2016, Wydawnictwo Harmonia, s.41

³V. Maas, *Uczenie się przez zmysły*, Gdańsk 2016, Wydawnictwo Harmonia, s.33

⁴C. S Kranowitz, *Niezgrane dziecko. Zaburzenia przetwarzania sensorycznego- diagnoza i postępowanie*, Gdańsk 2012, Wydawnictwo Harmonia, s.67

⁵B. Odowska – Szlachcic, N. Górka- Pik, *Strategie sensoryczne w jedzeniu i mówieniu*, Gdańsk 2020, Wydawnictwo Harmonia, s. 48

Jaką rolę odgrywają poszczególne zmysły i jak zaburzenia w ich działaniu wpływają na funkcjonowanie dziecka?

Układ przedsionkowy umożliwia odbieranie wrażeń ruchowych, siłę grawitacji, ma wpływ na napięcie mięśniowe w obrębie całego ciała, na ruchy gałek ocznych, reakcje równoważne oraz utrzymanie właściwej postawy ciała, koordynację i płynność ruchów. Ponadto wzmacnia działanie układu nerwowego, koordynuje odbiór wrażeń z systemu słuchowego, wzrokowego, dotykowego. Nieprawidłowym funkcjonowaniem systemu przedsionkowo- propriocetywnego możemy tłumaczyć m.in. np. „dziwny” chód dziecka (na szerokich nogach, na palcach), brak umiejętności jazdy rowerze czy gry w piłce.

Układ dotykowy, najbardziej pierwotny, największy- ogrywa także ogromną rolę. Z całej skóry napływają do niemal wszystkich obszarów mózgu wrażenia dotykowe. Dzięki niemu jesteśmy w stanie stwierdzić bez udziału wzroku, czego dotykamy, gdzie jesteśmy dotykani oraz różnicować ból, temperaturę. Układ dotykowy ma wpływ na poczucie bezpieczeństwa, równowagę emocjonalną, koncentrację uwagi i funkcje ruchowe.⁶ Jest ważny w planowaniu ruchowym (prakcji), oddziałuje także na układ wzrokowy i słuchowy.

System propriocepcji współpracuje z układem przedsionkowym, odbiera informacje ze ścięgien, mięśni i stawów. Układ ten pozwala budować schemat ciała, wpływa na rozwój funkcji motorycznych i koordynacji ruchów, pozwala na sprawne poruszanie się i wykonywanie czynności bez konieczności kontroli wzrokowej⁷

Zmysł wzroku jest najbardziej wyspecjalizowanym układem i najpóźniej osiąga dojrzałość funkcjonalną. Dla harmonijnego funkcjonowania obie półkule muszą współdziałać, działać w sposób skoordynowany. Jeśli współpraca półkul jest zakłócona, u dziecka mogą pojawić się trudności w nauce (mylenie cyfr, słaba orientacja w przestrzeni).

Układ słuchowy jest anatomicznie związany z układem przedsionkowym. Podobnie jak w przypadku wzroku, dziecko może mieć zaburzenia słuchowe przy prawidłowej ostrości słuchu. Może sprawić wrażenie osoby z niedosłuchem, która nie słyszy, co się do niej mówi.

Zaburzenia przetwarzania sensorycznego:

Zaburzenia przetwarzania sensorycznego mają miejsce w centralnym układzie nerwowym. Pojawiają się w momencie, gdy mózg niepoprawnie przetwarza informacje sensoryczne pochodzące z ciała lub z otoczenia. Dziecko z zaburzeniami sensorycznymi przejawia trudności w adaptacyjnym

---

⁶B. Odowska- Szlachcic, Metoda integracji sensorycznej..., s.28

⁷Ibidem, s.78

reagowaniu na codzienne wrażenia sensoryczne, których inni nie zauważają lub radzą sobie z nimi bez najmniejszych problemów⁸.

Klasyfikacja obejmuje trzy główne typy zaburzeń przetwarzania sensorycznego. Pierwsze to **zaburzenia modulacji sensorycznej**: nadreaktywność sensoryczna, podreaktywność sensoryczna, poszukiwanie sensoryczne. Drugie to **zaburzenia ruchowe o bazie sensorycznej** (posturalne i dyspraksja). Trzecie to **zaburzenia różnicowania sensorycznego**⁹ Przykładem nadwrażliwości będą np. reakcje zakrywania uszu rękami (nadwrażliwość słuchowa), mrużenie, tarcie i zamykanie oczu przed światłem, lecząca piłką (nadwrażliwość wzrokowa), unikanie zabaw w piasku, malowanie palcami (nadwrażliwość dotykowa), zapach jedzenia odbierany jako nieprzyjemny i/ lub wywołujący mdłości (węchowa), preferowanie potraw o określonej konsystencji lub smaku (smakowa). Jako podreaktywność na bodźce (poszukiwanie bodźców) można wymienić np. rzucanie przedmiotami, trzaskanie drzwiami (słuchowa), wpatrywanie się w słońce (wzrokowa), dotykanie przedmiotów i osób (dotykowa), zjadanie i lizanie rzeczy niejadalnych (smakowa i węchowa). Poszukiwaczem wrażeń sensorycznych może być dziecko biegające po korytarzu, wirujące na poręczy, wpadające na inne dzieci. Wśród zaburzeń przetwarzania sensorycznego wyróżnia się jeszcze **zaburzenia dyskryminacji sensorycznej**. Definiuje się je jako nieumiejętność różnicowania bodźców i rozumienia ich znaczeń. Dziecko nie potrafi np. powiedzieć, gdzie zostało dotknięte albo ocenić stopnia swojego bólu, czy bez kontroli wzroku, dotykając przedmiot powiedzieć, co to jest.¹⁰

Przyczyny trudności:

Dokładna przyczyna trudności z zakresu SI nie jest znana. Badania pokazują, że mogą to być: uwarunkowania genetyczne, komplikacje prenatalne i/ lub okołoporodowe oraz środowiskowe. Wszelkie patologiczne czynniki (w okresie płodowym, okołoporodowym, noworodkowym), negatywnie wpływając na rozwój układu nerwowego, wpływają tym samym na dysfunkcje procesów integracji sensorycznej¹¹. Zaburzenia prawidłowej integracji sensorycznej spowodowane są także niedojrzałością pierwotnych systemów zmysłowych : układu czuciowego, przedsionkowego, proprioceptywnego¹². Brak wielozmysłowej stymulacji powoduje, że w korze mózgowej nie tworzą się nowe połączenia synaptyczne, dlatego nie mogą

---

⁸C. Kranowitz, „*Nie- zgrane dziecko. Zaburzenia przetwarzania sensorycznego – diagnoza i postępowanie*, Gdańsk 2012, Wydawnictwo Harmonia s. 32

⁹Ibidem, s.33

¹⁰D.Kohut, Integracja sensoryczna, w: Dziecko o specjalnych potrzebach w kręgu interdyscyplinarnej terapii, red D.Kohut, Oficyna Wydawnicza Impuls

¹¹C. Kranowitz, *Nie- zgrane dziecko. Zaburzenia przetwarzania sensorycznego – diagnoza i postępowanie*, Gdańsk 2012, Wydawnictwo Harmonia, s.53

¹²D. Jodzis, *Dysfunkcje integracji sensorycznej a sprawność językowa dzieci w młodszym wieku szkolnym*, Gdańsk 2013, Wydawnictwo Harmonia s. 34

powstać bardziej złożone obwody¹³.

Metoda integracji sensorycznej jest od lat znana, stosowana i uznana w wielu krajach. Jak twierdzi Ayres, jej metoda wspomaga proces uczenia się i sprawia, że nauka staje się łatwiejsza.

Rozwój dziecka jest procesem ciągłym, odpowiednio wcześnie postawiona diagnoza, właściwie zaplanowana kompleksowa terapia pozwalają wyeliminować lub zminimalizować większość dysfunkcji sensomotorycznych.

Do działań bardzo ważnych należy zaliczyć profilaktykę. Dziecko powinno mieć jak największą ilość okazji do doświadczania wszelkimi zmysłami otaczającego go świata. Sensorycznie sprzyjające środowisko - nie z nadmiarem bodźców (które powodują przestymulowanie układu nerwowego) oraz responsywny rodzic, odpowiadający na potrzeby dziecka, to właściwy kierunek holistycznego wspierania rozwoju dziecka.

Opracowała:

Lucyna Jamruszka- pedagog specjalny, terapeuta metody SI

Literatura:

1. C. Kranowitz, „*Nie- zgrane dziecko. Zaburzenia przetwarzania sensorycznego – diagnoza i postępowanie*, Gdańsk 2012, Wydawnictwo Harmonia
2. D. Jodzis, *Dysfunkcje integracji sensorycznej a sprawność językowa dzieci w młodszym wieku szkolnym*, Gdańsk 2013, Wydawnictwo Harmonia
3. V. Maas, *Uczenie się przez zmysły*, Gdańsk 2016, Wydawnictwo Harmonia
4. A. Jean Ayres, *Dziecko a integracja sensoryczna*, Gdańsk 2016, Wydawnictwo Harmonia
5. B. Odowska – Szlachcic, N. Górka- Pik, *Strategie sensoryczne w jedzeniu i mówieniu*, Gdańsk 2020, Wydawnictwo Harmonia,
6. B. Odowska – Szlachcic, N. Górka- Pik, *Strategie sensoryczne w jedzeniu i mówieniu*, Gdańsk 2020, Wydawnictwo Harmonia,
7. D.Kohut, Integracja sensoryczna, w: Dziecko o specjalnych potrzebach w kręgu interdyscyplinarnej terapii, red D.Kohut, Oficyna Wydawnicza Impuls

---

¹³Ibidem, s 24